

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea lui Vadim Sirițanu privind strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului depus împotriva hotărârii din data de 17 august 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Elizaveta Minciuna împotriva lui Vadim Sirițanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

constată:

La 09 martie 2021 Elizaveta Minciuna a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vadim Sirițanu, prin care a solicitat încasarea sumei de 33 249 lei, echivalentul la 1 700 euro cu titlu de împrumut, suma de 3 729,43 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 6 060 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 1 109,35 lei cu titlu de cheltuieli pentru plata taxei de stat.

Prin hotărârea din data de 17 august 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către Elizaveta Minciuna. S-a încasat din contul lui Vadim Sirițanu în beneficiul Elizavetei Minciuna datoria în baza recipiselor de împrumut din 23 august 2019 și 13 ianuarie 2020 în mărime totală de 1 700 euro, care urmează a fi convertită în lei conform cursului BNM la data executării hotărârii, dobânda de întârziere în sumă de 3 729,43 lei, cheltuielile de judecată formate din plata taxei de stat în mărime de 1 109,35 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3 000 lei. În rest a respins acțiunea ca nefondată. (f.d. 42,49-50)

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond la 08 septembrie 2021 Vadim Sirițanu a depus apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea dispunerii încasării dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de asistență juridică, cu emiterea unei noi hotărâri prin care pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere să fie respinsă, iar cuantumul cheltuielilor de judecată să fie redus. (f.d. 45-47)

Prin încheierea din data de 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de către Vadim Sirițanu privind scutirea de la plata taxei de stat, s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat. (f.d. 57-29)

La 15 noiembrie 2021 Vadim Sirițanu a depus cerere privind înlăturarea neajunsurilor cererii de apel și a prezentat dovada achitării taxei de stat la depunerea apelului. (f.d. 64)

La 07 februarie 2022 Vadim Sirițanu a depus cerere de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău, menționând că respingerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului constituie o circumstanță care generează îndoieli obiective justificate privind nepărtinirea și imparțialitatea instanței de apel la examinarea în ordine de apel a prezentei acțiuni, suspiciuni care urmează a fi evitate și înlăturate. Bănuielile relatate denotă că nepărtinirea instanței ar putea fi știrbită, iar cauza ar putea să nu fie examinată în mod echitabil și eficient, existând riscul influențării mersului corect și echitabil al procesului de judecată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Aliniatul 4 al aceluiași articol prevede că strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2), lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 08 februarie 2022 a remis cauza la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea posibilității strămutării pricinii la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele invocate în cererea de strămutare și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate de către Vadim Sirițanu, ca temeiuri de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, nu pot fi încadrate în temeiul prevăzut la art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, fiind vădit neîntemeiate și declarative. În condițiile speței aceste argumente nu și-au găsit confirmare, fiind doar la nivel de suspiciuni în imparțialitate a întregului corp judecătoresc din cadrul Curții de Apel Chișinău, fără a indica motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază suspiciunea, cu anexarea probelor concludente și pertinente, ce justifică acest fapt.

Mai mult decât atât, Colegiul observă că, deși, Vadim Sirițanu a invocat în cererea de strămutare presupuse temeiuri de bănuială de nepărtinire a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, nu a făcut uz de dreptul său procedural de a înainta cerere de recuzare a acestora, în conformitate cu art. 50 și art. 52 din Codul de procedură civilă.

La aspectul dat, urmează a fi notat că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 50, art. 52 și art. 56 din Codul de procedură civilă dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 50 din același cod. Numai în situația când din motivul recuzării și/sau abținerii mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

În acest sens, Colegiul reține prevederile art. 2.5 din Principiile de la

Bangalore, care stipulează că judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

În hotărârea pe cauza Kyprianou împotriva Cypru (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: „Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza Piersack împotriva Belgiei (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea cauza Grieves împotriva Marii Britanii, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea cauza Castillo Algar împotriva Spaniei și cauza Morel împotriva Franței). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei și cauza Wettstein împotriva Elveției).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, § 58).

Raportând aserțiunile expuse supra condițiilor din speță și argumentelor formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Colegiul constată din lucrările dosarului că niciunul din judecătorii ce fac parte din membrii completului

Curții de Apel Chișinău, căruia i-a fost repartizată prezenta cauză spre examinare, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale. Mai mult ca atât, aceștia au oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială în privința imparțialității lor.

Una din garanțiile de imparțialitate este publicitatea atât a procesului de constituire a completelor de judecată, care este plasată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, cât și a desfășurării procesului de judecată, cu respectarea drepturilor unui proces echitabil, inter alia dreptul de a recuza judecătorii sau după caz de a se abține de la judecată.

În speță, însă, participanții la proces nu au recuzat vreun judecător care participă la examinarea prezentei cauze, precum și nu s-a admis vreo declarație de abținere de la judecată.

Colegiul consideră că, în speță, Vadim Sirițanu nu a exemplificat împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv concludente ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor Curții de Apel Chișinău, având în vedere că, în spiritul CEDO, orice bănuială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată. Suspiciunile declarative nu pot servi drept temei de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecarea apelului. Respectiv, Vadim Sirițanu nu a demonstrat că există fapte verificabile care pot pune la îndoială imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Vadim Sirițanu cu privire la strămutarea cauzei la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 43, alin. (2), lit. f) și alin. (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea lui Vadim Sirițanu cu privire la strămutarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Elizaveta Minciuna împotriva lui Vadim Sirițanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Elizaveta Minciuna împotriva lui Vadim Sirițanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel depusă de către Vadim Sirițanu împotriva hotărârii din data de 17 august 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas